

29^e zondag door het jaar (201018) – Homilie Diakenwijding Jef Van der Gucht

Zusters en broeders in Christus,

Het evangelie van vandaag begint met een strikvraag. U zal me zeggen dat dit toch wel providentieel is, op de diakenwijding van iemand die rechten gestudeerd heeft. Die mensen houden van strikvragen. Maar, beste Jef, wees gerust, ik zal dat niet doen tijdens de ondervraging straks.

In het evangelie hoor ik vandaag vooral het antwoord van Jezus: *“Geef aan de keizer wat aan de keizer toekomt en aan God wat God toekomt”*. Jezus had, binnen het kader van de Hem gestelde vraag, zich kunnen tevredenstellen met het eerste deel van die zin. Men vraagt Hem immers gewoon of men wel of niet aan de keizer moet betalen. En nadat Hem een geldstuk getoond is met het beeld van de keizer erop zou het volstaan hebben met te zeggen: geef aan de keizer wat hem toekomt. Maar Jezus voegt eraan toe: geef aan God wat God toekomt. Waarom spreekt Jezus over God? Waar zie je het beeld van God dat Jezus naar Hem doet verwijzen? Toch niet op een geldstuk. Het beeld – (letterlijk: icoon) – van God zie je in de mens, zoals geschreven staat helemaal in het begin van de bijbel: *“Laat ons de mens maken naar ons beeld (icoon) en gelijkenis”* (Gen 1, 26). En meteen gaat het hier duidelijk om een veel fundamenteeler beeld, dat niets met geld te maken heeft, maar alles met God en mens, maar dan niet de mens herleidbaar tot een geldmachine. Het betekent ook niet dat men zich van de wereld niets moet aantrekken en dus eventueel zijn belastingen niet moet betalen. Maar op deze dag van een diakenwijding is de Godsverwijzing van Jezus bijzonder betekenisvol. In welke zin?

Een diaken is een dienaar. Dit is gewoon de vertaling van het Griekse woord *διακονος*. Het is goed dat iemand die zich er op voorbereidt om priester te worden, eerst diaken wordt. Niet om binnen enkele maanden het dienaarschap van zich af te leggen voor iets anders, voor iets verheveners, maar als een blijvende dimensie van zijn priesterzijn. En tegelijkertijd is het diaconaat niet om het even welke dienst. In het

evangelie zijn de twee beelden nog gescheiden. Enerzijds het beeld van de mens, nl. de keizer, zoals je die op een geldstuk kan vinden.

Anderzijds het beeld van God die zichzelf als het ware neerlegt in de mens en op een onevenaarbare manier in Jezus. Sinds Jezus' verrijzenis roept voor gelovigen het ene beeld echter het andere op: ieder mens wordt immers tot goddelijkheid geroepen; en Gods Woord is in Jezus vlees (mens) geworden. Maar dat geldt op een bijzondere manier ook voor de gewijde diaken. Het "voor-beeld" – het beeld dat hem voor ogen staat en dat hijzelf stilaan moet worden – is natuurlijk Jezus, God en Mens. Hij is heel expliciet ons voorbeeld bij de voetwassing: *"Als Ik, de Heer en Leraar, uw voeten heb gewassen, dan behoort ook gij elkaar de voeten te wassen. Ik heb u een voorbeeld gegeven, opdat gij zoudt doen zoals Ik u gedaan heb. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u: een dienaar staat niet boven zijn heer"* (Joh 13, 14-16).

Jef, je hebt als beeld voor jouw diakenwijding de ontroerende statie uit de kruisweg gekozen waarin Jezus zijn moeder ontmoet. Wie is hier dienaar en wie is heer? Natuurlijk zien we spontaan Maria als dienaress van de Heer. We denken aan haar jawoord tijdens het bezoek van de engel Gabriel in Nazareth: *"Zie de dienstmaagd des Heren. Mij geschiede naar uw woord"* (Lc 1, 38). Maar bij het zien van de afbeelding die je koos denk ik ook aan de bruiloft in Kana. Als Maria zich tot de dienaars richt (letterlijk: tot de diakens) en zegt: *"doet wat Hij (Jezus) u zeggen zal"*, dan richt zij zich op hetzelfde moment tot Jezus en maakt zij ook Hem tot dienaar. Hij zal aan zijn moeder gehoorzamen. En er zal zijn leven lang een soort medeplichtigheid bestaan tussen Jezus en Maria, zoals op de afbeelding mooi uitgedrukt wordt door de handpalm die zij naar elkaar toe wenden. Ja, Jezus is steeds dienaar, zoals zijn moeder het hem heeft geleerd. Gehoorzaam aan de wil van de Vader draagt Hij de doornenkroon van de gehoorzaamheid. Gods wil laat zich steeds kennen door concrete personen. Voor Jezus was dat in Kana Maria. Voor de diaken en de priester is dat de bisschop maar ook de vele personen met wie hij synodaal op stap gaat in parochiaal en diaconaal samenwerkingsverband. Het gaat nooit om ons eigen persoontje. Wie zijn we tenslotte? We staan op de plaats die God ons toewijst en we doen het steeds als dienaar: *Als Ik, de Heer en Leraar, uw voeten heb gewassen, dan behoort ook gij elkaar de voeten te wassen.* Dienaar, dat zijn we allen. Je zal straks jouw bereidheid

uitspreken, Jef, om *“als diaken de bisschop en de priesters bij te staan en het christenvolk in eenvoud en liefde dienstbaar te zijn”*.

Ook het openingsgebed zei expliciet: *“God, Gij hebt de bedienaars van uw kerk geleerd hun broeders te dienen...”*.

Hoe meer we naar Jezus kijken als onze Heer en Meester, hoe meer we de kroon zien die hij draagt. Jef, je wordt diaken – dienaar – voor altijd. Je wordt het ook in een heel betekenisvolle periode, waarin mensen ons nodig hebben, om tegen het negatieve en de problemen van onze tijd in te gaan. We hebben vandaag als christen een speciale zending. Wie we ook zijn, we worden uitgestuurd als gezondenen in onze hedendaagse maatschappij. Vandaag is het missiezondag. We sturen niet alleen missionarissen uit. We ontvangen niet alleen missionarissen die ons ter plaatse komen helpen (en wat ben ik daar dankbaar voor). Maar meer nog en fundamenteler worden we allen gezonden om Gods woord te beleven en uit te stralen. En dat doen we het best door onze dienstbaarheid, vooral voor de mensen die ons het meest nodig hebben. Dit weze bijzonder zo in jouw diaken-zijn. De band tussen altaardienst waartoe je nu geroepen wordt en diaconie, dienst aan de armen, moet steeds duidelijker worden.

Ik herhaal dat een gewijde diaken het dienaar-zijn draagt als een zegel van de heilige Geest. Dit is geen bijkomende opdracht. Het is een roeping op zich. En de radicaliteit van jouw roeping toont zich nog meer in het aanvaarden van het celibaat. We worden dus niet diaken of priester om te paraderen met liturgische gewaden, mooie kostuums of met eretitels. Dat zou belachelijk zijn (daarvoor doe je het toch niet), maar ook in contradictie met Jezus' woorden: *“Indien iemand Mij wil dienen (letterlijk: als iemand mijn diaken wil zijn), hij volg Mij, en waar Ik ben, daar zal ook mijn dienaar (letterlijk: mijn diaken) zijn. Indien iemand Mij dienen wil (mijn diaken wil zijn), de Vader zal hem eren”* (Joh 12, 26)

Jef, je wordt geroepen tot woordverkondiger, maar in het bewustzijn dat woorden onvoldoende zijn. Paulus moge jouw voorbeeld zijn *“want – zo schrijft hij – wij hebben u het evangelie verkondigd, niet alleen met woorden maar met kracht en heilige Geest en volle overtuiging”*. Alleen op die manier kunnen wij oproepen tot het geloof dat God de mensen liefheeft en hen uitverkiest.